

Матеріали конференції "Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти"

4. Робота з персональним комп'ютером повинна бути організована, в основному, індивідуально.
5. Комп'ютерне навчання поєднує виховні, розвивальні, навчальні функції.
6. Використання персональних комп'ютерів дає змогу реалізовувати індивідуальний та диференційований підхід повною мірою.

Загалом, комп'ютер має значні резерви підвищення ефективності навчання у ВНЗ:

- новизна роботи з комп'ютером викликає у студентів інтерес, посилює мотивацію учіння;
- колір, графіка, мультимедіація, музика, відео значно розширюють можливості викладання навчального матеріалу;
- стимулюється рефлексія та аналіз своєї діяльності завдяки тому, що вони можуть одержувати наочне зображення наслідків своїх дій;
- з'являється можливість залучати студентів до дослідницької роботи;
- відкривається доступ до баз даних та інформаційних фондів, що дозволяє швидко одержувати потрібну інформацію;
- забезпечується індивідуалізація навчання;
- комп'ютери розширюють можливості програмованого навчання: дозволяють викладати матеріал у певній послідовності, регулювати його обсяг і складність відповідно до Індивідуальних можливостей студентів і забезпечувати поточний зворотній зв'язок;
- використання комп'ютера дозволяє підвищити об'єктивність оцінювання знань студентів.

Висновки. Таким чином, нами розроблена та обґрунтована методика використання інформаційних технологій у природничій підготовці майбутнього вчителя початкових класів, яка сприяє значному поліпшенню засвоєння студентами навчального матеріалу з найскладніших тем, підвищенню якості знань студентів, рівня самопідготовки й самовдосконалення в галузі природничої освіти.

Література

1. Гуревич Р.С. Впровадження комп'ютерних технологій у навчально-виховний процес закладів освіти / Р. С. Гуревич. – Вінниця: ВДПУ, 1999. – 30 с.
2. Осадчий В.В. Удосконалення професійної підготовки майбутніх вчителів засобами комп'ютерно-орієнтованої системи навчання. Інформаційні технології в освіті / В. В. Осадчий / Збірник наукових праць. Вип. 2. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2008. – с.90-94.
3. Согур Л.М. Ботаніка. Курс лекцій / Л. М. Согур – К.: Фітосоціоцентр, 2001. – 287 с.
4. Согур Л.М. Зоологія. Курс лекцій / Л. М. Согур – К.: Фітосоціоцентр, 2004. – 308 с.

УДК 373.2.02:502

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ

О.С.Соколовська

Анотація. В статті розкриваються педагогічні умови та методика використання дидактичної гри як засобу формування екологічної культури дітей старшого дошкільного віку.

Ключові слова: екологія, культура, гра, дидактична гра, екологічна культура.

Аннотация. В статье раскрываются педагогические условия и методика использования дидактической игры как средства формирования экологической культуры детей старшего дошкольного возраста.

Ключевые слова: экология, культура, игра, дидактическая игра, экологическая культура.

Summary. In the article the pedagogical conditions and the methodology of using a didactic play as a mean of forming primary schoolchildrens ecologic culture are viewed.

Key words: ecology, culture, play, didactic play, ecologic culture.

Актуальність та постановка проблеми. Необхідність формування екологічної культури зумовлена наявністю світовою екологічною кризою, причина якої криється у практичній діяльності людини, що обумовлена її антропоцентричною свідомістю. Основи свідомого ставлення особистості до світу природи закладаються в дошкільному дитинстві, що підтверджує вагомість використання цього сензитивного періоду для формування екологічної культури особистості. У законі «Про

дошкільну освіту» її роль визначається як провідна у формуванні особистості дитини, тому зміст освіти має виступати базисом становлення людини, а методи відповідати віковим особливостям дітей.

Базовий компонент дошкільної освіти в Україні орієнтує сучасних фахівців дошкільних навчальних закладів у виборі завдань та змісту роботи з дітьми таким чином, щоб не стільки озброювати їх певною сумою знань, скільки відкривати перед ними «науку життя», яка сприяла б формуванню творчих особистостей з розвиненим почуттям власної гідності та відповідальності за свої вчинки. Відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти в Україні до кінця дошкільного періоду у дитини мають бути сформовані елементи екологічного світорозуміння, екологічної вихованості, позитивне емоційно-ціннісне ставлення до природи.

Аналіз досліджень з даної проблеми. Вплив природи на формування особистості розкрито в роботах Я.Коменського, Д.Локка, Й.Песталотці, С.Русової, Ж-Ж.Руссо, В.Сухомлинського, К.Ушинського, Є.Фльориної. Сучасні дослідники цієї проблеми С.Дерябо, Г.Пустовіт, В.Ясвін підкреслюють необхідність формування екоцентричного типу екологічної свідомості як регулятора діяльності людей у природі. Н.Горопаха, Н.Глухова, Н.Кот, Н.Лисенко, С.Ніколаєва, З.Плохій, Н.Рижова, Н.Яришева зазначають, що основи екологічної культури закладаються в дошкільному дитинстві. Екологічна свідомість виступає головною складовою екологічної культури, формування засад якої дослідники визначають метою екологічного дошкільного віку.

У філософських і педагогічних дослідженнях екологічна культура розглядається як одна з фундаментальних загальнолюдських цінностей, суть якої полягає у врегулюванні науковими, етичними, художніми засобами системи екологічних відносин, в перетворенні негативних проявів, ведучих до екологічної кризи, в позитивну діяльність (В.Вернадський, Е.Гиросов, В.Іванов, Б.Іогансен, І.Зверев, Ю.Марков, Н.Мойсеєвий, І.Суравегіна, А.Сидельковський).

В даний час вимоги екологічної вихованості і культури стають невід'ємними якостями загальної культури особистості. Все більше уваги приділяється екологічній освіті, формуванню екологічної свідомості, екологічної культури.

Актуальність проблеми формування екологічної культури в дошкільному віці, наявність суперечностей між завданнями і технологіями екологічного виховання дошкільників, потребами і станом розвитку практики екологічної культури, можливістю і необхідністю формування у старших дошкільників початкових екологічних уявлень як основи екологічної культури, розвитку екологічної свідомості та позитивного емоційно-ціннісного ставлення дітей до природи, необхідність використання для цього процесу різних засобів з метою підвищення його ефективності зумовили вибір теми даного дослідження.

Мета статті: представити теоретичне обґрунтування й практичну перевірку педагогічних умов та методики використання дидактичних ігор як засобу формування екологічної культури дітей старшого дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу. Для розуміння механізму виховання екологічної культури у дітей дошкільного віку засобами дидактичної гри проаналізуємо поняття: «екологія», «культура», «екологічна культура», «гра», «дидактична гра», виявимо особливості екологічної культури і її відмінності від культури загальної.

Термін «екологія» в наш час став широко відомим і загальнозживаним. На початку ХХ століття його знали лише вчені-біологи, а в 60-х роках, коли розвинулась глобальна екологічна криза як криза у відносинах людини з середовищем існування, виник екологічний рух, що набуває все більшого розмаху. На рубежі третього тисячоліття екологічні ідеї набули політичного звучання і екологічний імператив став визначати розвиток матеріального виробництва і культури суспільства в цілому. Екологія стала для всього людства не лише наукою, але й способом мислення, поведінки, реальністю дій. Вона стала однією зі сторін гуманізму, що включає в себе духовність, розуміння єдності людини з природою, високу культуру та інтелект.

Поняття «культура» складне і багатозначне. У вітчизняній науковій літературі існує безліч визначень культури, що розкривають різні аспекти і основні підходи до її аналізу. Одні вчені розуміють культуру як творчість (Ю.Вишневський, Н.Злобін, С.Савельєв); інші розглядають її з погляду системно-технологічного підходу (В.Давидович, М.Каган, М.Овчинникова); у дослідженнях Л.Кертмана, Б.Яковлева культура трактується як духовне життя суспільства.

В різноманітті підходів до визначення поняття «культура» простежується загальний зміст: культура нерозривно пов'язана з природою. Учений В.Кутирев розглядає культуру як специфічну діяльність по перетворенню природи. На його думку, людина перетворює природне середовище на штучне, однак основою цього процесу всеодно є природа.

Матеріали конференції "Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти"

На наш погляд, найбільш правомірна позиція тих учених (В.Килле, М.Ковальзон, Л.Коган, В.Межуєв), які під культурою розуміють специфічний спосіб організації і розвитку людської життєдіяльності, представленої в продуктах матеріальної і духовної праці, в системі соціальних норм і установ, у духовних цінностях, у сукупності відносин людей до природи, один одного. Цей підхід до культури цінний тим, що в її зміст включається сукупність відносин людей до природи.

Н.Храменков підкреслює, що екологічна культура суспільства і екологічна культура особистості по суті схожі. Вони співпадають по структурі (екологічна діяльність, екологічні потреби і здібності, екологічні відносини), але не співпадають за об'ємом, масштабам, ступенем розвиненості перерахованих елементів. Пріоритет, на думку ученого, залишається за екологічною культурою суспільства, оскільки тільки **СУСПІЛЬСТВО** володіє можливостями здійснювати виховання, освіту і навчання людей, направляючи екологічний розвиток особистості до її екологічної культури.

Формування основ екологічної культури дітей вимагає розвитку у них не тільки конкретних знань і умінь, але і загального розуміння природи, заходи відповідальності за життя в конкретному місці і на планеті в цілому. Нові концепції освіти виділяють принципові напрями зміни характеру екологічної освіти дошкільників, коли їх розвиток відбувається як становлення різноманітних видів людської діяльності і, перш за все, провідний (В.Давидов, Л.Леонт'єв, Д.Ельконін), породжується специфічна для даного віку внутрішня позиція дитини (Л.Божович), з'являються новоутворення і стереотипи поведінки особи, направлені на активне орієнтування в ситуації (П.Гальперін).

Вивчення стану проблеми екологічної культури у педагогічній науці продемонструвало, що значна кількість досліджень у дошкільній педагогіці присвячена систематизації знань про природу (Л.Буркова, Т.Земцова, Л.Маневцова, Л.Мищик, С.Ніколаєва, А.Федотова, Т.Христовська, І.Хайдурова). В контексті нашого дослідження особливе значення мають роботи, присвячені формуванню у дітей дошкільного віку бережливого (В.Грецова), дбайливого (М.Ібраїмова, Г.Марочко, З.Плохій), свідомого (І.Комарова), ціннісного (М.Роганова) ставлення до природи. Історичний аналіз проблеми екологічного виховання дітей дошкільного віку засвідчив, що методологічні засади її розв'язання закладено у працях Я.Коменського, Й.Песталоцці, К.Ушинського. Вони визначили багатогранність впливу природи на особистість дитини, що фактично відповідає системному підходу до розуміння сутності та значення природи.

Теоретичні основи екологічного виховання дошкільників представлені в різних психолого-педагогічних дослідженнях І.Зверева, В.Ігнатової, Н.Глазачева, Б.Ліхачева, П.Саморукової, І.Суравегіної, І.Хайдурової. Результат екологічного виховання більшість дослідників бачать у сформованості екологічної культури. Проблемою вивчення формування екологічної культури у дітей займалися педагоги і психологи Н.Виноградова, Я.Іванова, Н.Дежнікова, І.Зверев, С.Ніколаєва, Н.Рижова, І.Снітко, В.Ясвін.

Отже, екологічна культура – це виховання емоційної естетичної культури, в яку входять: пробудження у дітей інтересу до природи, рослин, тварин, до самого себе; освоєння елементарних природознавчих знань про рослини і тварин; залучення дитини до елементарної праці для створення сприятливих умов для життя живих істот, формування елементарних уявлень про природу, як про найбільшу цінність, розуміння її недоторканості, виховання у дитини елементарного відчуття за все живе.

В період дошкільного дитинства в процесі цілеспрямованої педагогічної взаємодії у дітей доцільно формувати основи екологічної культури – усвідомлено-правильне ставлення до явищ, об'єктів живої і неживої природи, які складають їхнє безпосереднє оточення в цей період життя. Це, зокрема, зазначено в Концепції екологічної освіти України, де серед завдань дошкільного виховання визначено формування основ екологічної культури, морально-ціннісної орієнтації особистості. Цінності є необхідною передумовою розуміння сутності природи, переосмислення власної поведінки в межах гуманістичних ціннісних орієнтирів щодо природи.

Дошкільний вік – сприятливий для формування екологічної культури, адже саме у цей період закладаються основи культури спілкування і поведінки дітей у природі. Особливої уваги потребують діти старшого дошкільного віку, оскільки у них починають формуватися основи наочно-дійового та наочно-образного типів мислення. Старші дошкільники здатні розуміти й усвідомлювати зв'язки навколишнього світу. Діти цього віку мають об'єктивні можливості для самостійного спілкування з природою. Дослідження провідних науковців сучасності (Л.Артемової, А.Богуш, З.Борисової, Н.Виноградової, Н.Лисенко, С.Ніколаєвої, З.Плохій, Т.Поніманської, Н.Яришевої) засвідчують, що ефективними формами та методами ознайомлення з природою є ті, що забезпечують чуттєве

сприймання, наочно знайомлять дітей з живою природою, дають чіткі уявлення про навколишній світ і сприяють формуванню екологічної культури дітей дошкільного віку.

У дошкільній освіті й до сьогодні ведуться пошуки ефективних технологій для формування екологічної культури, проте підхід до проблеми поки не знайдений. Аналіз психолого-педагогічних досліджень показав, що використання переважно вербальних методів при ознайомленні дітей з природою приводить до формування екологічних знань. Але при цьому дошкільникам важко встановити зв'язок між причинами і наслідками, діти не можуть застосувати знання в практичній діяльності.

Найбільш адекватними поставленому завданню, як з погляду дидактики, так і з урахуванням психологічних особливостей дошкільників, є **гра**. В процесі гри розвиваються духовні і фізичні сили дитини, її увага, пам'ять, уява, спритність. Крім того, гра – це своєрідний, властивий дошкільному віку спосіб засвоєння суспільного досвіду.

Гра – самоцінна діяльність для дошкільника, що забезпечує йому відчуття свободи, підвладності речей, дій, відносин, що дозволяє найповніше реалізувати себе «тут» і «тепер», досягти стану повного емоційного комфорту, стати причетним до дитячого суспільства, побудованого на вільному спілкуванні рівних. Найбільш повно досліджено і розроблено в дошкільній педагогіці дидактичні ігри (Л.Артемова, Л.Венгер, З.Михайлова, С.Новосьолова, О.Сорокіна, О.Усова, О.Янківська).

Дидактична гра – явище багатопланове і складне. Це і метод навчання, і самостійна діяльність дошкільників, і засіб всебічного розвитку особистості. Вона входить у цілісний педагогічний процес, не ізольована від інших форм, засобів навчання і виховання.

Дидактична гра – це навчальна гра, вона використовується у навчально-виховному процесі дошкільного навчального закладу для закріплення і уточнення знань дітей про довкілля. Учені визначають дидактичну гру як єдину систему впливів, спрямовану на формування у дитини потреби у знаннях, активного інтересу до того, що може стати їх новим джерелом, а також на формування більш досконалих пізнавальних навичок і вмінь – сенсорних, інтелектуальних, мнемічних. Дидактичні ігри екологічного змісту розширюють уявлення дітей про взаємодію людини і природи, діяльність людей в природі, взаємозв'язки, що існують в природі, сприяють вихованню емоційно-ціннісного ставлення до природи, виробленню навичок культури поведінки в навколишньому природному середовищі.

Питання використання дидактичних ігор у дошкільному навчальному закладі вивчалися рядом дослідників (В.Аванесова, А.Бондаренко, Л.Венгер, А.Смоленцева, Е.Удальцова). Були встановлені функції дидактичних ігор, визначено їх місце в педагогічному процесі дошкільного закладу, виявлені особливості і специфіка дидактичних ігор, розроблений зміст ігор з різних розділів навчально-виховної роботи, методи і прийоми керівництва ними з боку вихователя.

За характером використовуваного матеріалу дидактичні ігри умовно діляться на ігри з предметами, настільно-друковані ігри і словесні ігри.

Дидактична гра як метод формування екологічної культури – це гра, спеціально організована вихователем і включена в процес пізнання природи і взаємодії з нею. Таку форму повчальної гри вихователя з дітьми, що має певну дидактичну мету, тобто ігрову повчальну ситуацію, характеризує те, що вона: має короткий і нескладний сюжет, побудований на основі життєвих подій або казково-літературного твору, який добре знайомий дошкільникам; у грі використовуються необхідні іграшки, атрибутика; для неї спеціально організовується простір і наочне середовище; у зміст гри закладені дидактична мета і виховне завдання, яким підпорядковані всі її компоненти – сюжет, рольова взаємодія персонажів; гру проводить вихователь: оголошує назву і сюжет, розподіляє ролі, бере одну роль на себе і виконує її впродовж всієї гри, підтримує уявну ситуацію відповідно до сюжету; вихователь керує всією грою: стежить за розвитком сюжету, виконання ролей дітьми, рольових взаємин, насичує гру рольовими діалогами і ігровими діями, через які здійснюється дидактична мета [8, с.7].

Таким чином, у структурі дидактичних ігор виділяються такі структурні елементи: дидактичне завдання, ігрові правила, ігрові дії, висновок або закінчення гри. Дидактичне завдання визначається метою повчальної і виховної дії, формулюється педагогом і відображає його повчальну і виховну діяльність. Правила гри обумовлені пізнавальним змістом, ігровими завданнями та ігровими діями.

Підбір і введення в педагогічний процес ігор екологічного змісту проводиться так, щоб, спираючись на досвід, що є у дітей, поступово і послідовно розширювати уявлення дітей про живу природу, учити їх використовувати наявні знання для розширення ігрових завдань, розвивати і удосконалювати такі розумові операції, як аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, класифікація. Ігри з ознайомлення з рослинним і тваринним світом можна розподілити на групи за дидактичними завданнями.

Матеріали конференції "Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти"

Ігри для збагачення екологічних уявлень (про різноманіття і різноманітність природних об'єктів, про рослини і тварин, як живих організмів; про взаємозв'язки в природі (між неживою і живою природою, між об'єктами живої природи); про людину, як частину природи; про культуру поведінки в природі) доцільно проводити з невеликою підгрупою дітей, використовувати їх варіативно, залежно від рівня сформованості екологічних знань дошкільників.

Сама по собі наявність екологічних знань не гарантує екологічно доцільної поведінки особистості. Для цього необхідно ще і відповідне ставлення до природи. Виходячи з цього, слід використовувати ігри, зміст яких безпосередньо спрямований на розвиток у старших дошкільників емоційно-ціннісного ставлення до природи.

Отже, дидактична гра виступає змістом, формою навчальної роботи з дітьми старшого дошкільного віку. Вона сприяє формуванню екологічної культури, яка є основою гармонійного розвитку особистості. Процес ігрової діяльності, в якому діти старшого дошкільного віку відчувають підвищену потребу, дозволяє: забезпечити можливість засвоєння екологічних знань; пробудити інтерес до природи і розвинути ціннісне відношення до неї; формувати мотиви і практичні уміння екологічної діяльності; надати можливості для прояву самостійності, ініціативності, співпраці, відповідальності і здатності ухвалювати правильні рішення; контролю і оцінки результатів власної екологічно орієнтованої діяльності.

Дидактичні ігри використовуються в певній послідовності. Їх ускладнення визначається розвитком умінь дітей – від умінь визначити спосіб дії конкретних предметів до умінь називати спосіб їх використання і призначення, до здатності самостійно загадувати про предмет загадку з описом його функції і призначення і до умінь встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між предметом і користю від нього, між людиною і природою.

У старшій групі дидактична гра повинна стати однією з найважливіших сходинок у підготовці дітей до школи. Діти цього віку самостійно придумують дидактичні ігри (лото, доміно, різні картинки). У грі «Веселка» діти підбирають наочні картинки за кольорами веселки. У грі «Рибки плавають у річці» діти підбирають рибок відповідно за кольором озера, ставка.

Вихователь дітей старшої групи повинен дотримуватися вимог щодо проведення дидактичної гри. Так, методика проведення дидактичної гри передбачає:

1. Зробити гру цікавою, уникати сухості, зберегти в грі те, що її відрізняло б від занять (бесід, розповідей) і дидактичних вправ. Цікавість повинна полягати в правилах, які спонукають дитину думати. Крім того, широко використовуються такі ігрові елементи, як лічилочка, розігрування фантів, змагання. Розігрування фантів, яким закінчуються більшість ігор, цікаве саме по собі і вимагає від дітей винахідливості, умінь володіти собою, перевілюватися («Перетворися на дідуся», «Стань бджолою», «Сядь на підлогу і встань без допомоги рук»).

2. Правила гри не повинні будуватися так, щоб грали двоє, а інші чекали своєї черги. Активні повинні бути всі: одні загадують, інші відгадують; одні придумують розповіді-небилиці, інші слухають їх і потім викривають і так далі.

Дидактичні ігри можуть проводитися як під час занять (як ціле заняття або частина його), так і в години ігор, а також під час прогулянок, екскурсій, трудової і дослідницької діяльності.

При проведенні різних занять з екологічного виховання, які передбачають формування екологічної культури, використовувалися такі види ігор: гра «Вгадай, який ти звір», «Грибна поляна», гра «Побудуй будиночок тварині», гра «Приготуй ліки», які сприяють збагаченню знань, формуванню відносин, розвитку умінь.

Висновки. Багаторічний досвід роботи з дошкільними навчальними закладами м. Николаєва дозволяє стверджувати, що використання дидактичних ігор екологічного змісту сприяє розширенню екологічних знань дітей, уміню встановлювати причинно-наслідкові зв'язки в природі; зростанню інтересу до об'єктів і явищ природно-наочного світу; з'являється бажання дотримуватися норм і правил поведінки в навколишньому середовищі, направлених на збереження цінностей природного світу.

Діти стали добрими, навчилися співпереживати, радіти, хвилюватися, оволоділи навичками догляду за тваринами і рослинами.

У процесі спілкування з природою в ігровій формі у дітей виховується емоційна чуйність, формуються уміння і бажання активно берегти і захищати природу; бачити живі об'єкти у всьому різноманітті їх властивостей і якостей, особливостей і проявів, брати участь у створенні необхідних умов для нормальної життєдіяльності живих істот, що знаходяться у сфері дитячої досяжності, розуміти важливість охорони природи, дотримуватися норм поведінки в природі.

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні // Дошкільне виховання. - 1999. - № 11. - С. 5.
2. Білявський Г.О. Основи загальної екології : [Підручник для вузів] / Г. О. Білявський, М. М. Падун, Р. С. Фурдуй. - Вид. 2-е. - К. : Либідь, 1995. - 240 с.
3. Васина А.К. Практические работы как условие формирования экологических знаний у детей старшего дошкольного и младшего школьного возраста / А. К. Васина // Дополнительное образование. - 2003. - № 12. - С. 13.
4. Екологічне виховання старших дошкільників / Упоряд. В.Л. Сухар. - Х.: Ранок, 2009. - 100 с.
5. Заикина Е.А. Игра в экологическом образовании младших школьников / Е. А. Заикина // Дополнительное образование. - 2004. - №2. - С. 19.
6. Иванова А.И. Методика организации экологических наблюдений и экспериментов в детском саду / А. И. Иванова. - М. : ТЦ Сфера, 2003 - 56 с.
7. Игнатова В.А. Формирование экологической культуры учащихся: теория и практика / В. А. Игнатова. - Тюмень : ТГУ, 1998. - 196 с.
8. Лисенко Н.В. Теорія і практика екологічної освіти: дошкільний педагог. Навчально-методичний посібник для ВНЗ / Н. В. Лисенко. - К. : Видавничий Дім «Слово», 2009. - 400 с.
9. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. І. По німанська. - К. : Академвидав, 2004. - 456 с.
10. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям / В. О. Сухомлинський // Вибрані твори: У 5 т. - К.: Рад. школа, 1976. - Т. 2. - С. 417- 654.

УДК 378.013.77:7

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ МИСТЕЦЬКОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ТВОРЧОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ

Л.В.Старовойт

***Анотація.** У статті розкрито основні психолого-педагогічні передумови, що забезпечують творчий розвиток дітей у процесі трудового навчання; визначено місце і роль уроків трудового навчання у розвитку творчого мислення молодших школярів.*

***Ключові слова:** розвиток, творчий розвиток, творче мислення.*

***Аннотация.** В статье раскрыты основные психолого-педагогические предпосылки, обеспечивающие творческое развитие детей в процессе трудового обучения; определено место и роль уроков трудового обучения в развитии творческого мышления младших школьников.*

***Ключевые слова:** развитие, творческое развитие, творческое мышление.*

***Annotation:** The article is dedicated to development of junior schoolchildren creativity on labour training lessons. The content and peculiarities of creative thinking at the lessons are shown. The basic psychological basis, providing the development of creative thinking at the lessons are separated and revealed. The place and role of labour training lessons in the creative thinking development of junior schoolchildren are defined.*

***Key words:** development, creative development, creative thinking.*

Постановка проблеми. Особливої актуальності на сучасному етапі становлення нашої держави набувають проблеми формування творчої особистості. Сьогодні відчуває гостру потребу у творчих, енергійних, активних особистостях, які вміють самостійно мислити, генерувати оригінальні ідеї, приймають сміливі, нестандартні рішення. Тому проблема творчого розвитку дитини займає одне з провідних місць у системі освіти.

Творча діяльність розвиває почуття дитини. Під час творчої діяльності дитина переживає цілу гаму позитивних емоцій як від процесу, так і від отриманого результату. Творча діяльність сприяє більш оптимальному та інтенсивному розвитку вищих психічних функцій: пам'яті, мислення, сприймання, уваги, уяви. І цілком слушно постають питання про те, як розкрити творчі потенційні сили дитини, як їх розвивати, створивши методичну систему творчого розвитку дитини у процесі трудового навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Творча діяльність синтезує психологічний і споглядальний аспекти. Г.Кершенштейнер вважав творчу діяльність дітей спонтанним процесом, який не залежить від умов життя, навчання та виховання. Цю точку зору підтримував Р.Томлінсон і